

Informatie aan de Raad

Datum

15 april 2026

Portefeuillehouder

T.E. Siderius

Auteur(s)

N. Slot, M. de ruiters

Keten

Sociaal

Commissievergadering

Raadsvergadering

Openbaar

Ja

Onderwerp

Maatregelen toegenomen werkdruk toegang jeugd

Inleiding

De afgelopen jaren is er landelijk sprake van een toename van het aantal kinderen en jongeren dat een beroep doet op jeugdhulp. Ook in Hattem zien wij een toename van het aantal kinderen en jongeren dat een beroep doet op ondersteuning of hulp vanuit de Jeugdwet. Concreet betekent dit dat de jeugdconsulenten in het Centrum voor Jeugd en Gezin die de toegang vormen tot jeugdhulp, een toenemend aantal aanmeldingen binnenkrijgen. Bij elke aanmelding doen de consulenten een breed onderzoek en geven zij, indien nodig, een verwijzing af voor jeugdhulp bij een van de gecontracteerde aanbieders. Deze inzet wordt vervolgens gevolgd en geëvalueerd.

Naast een toename van aanmeldingen zien we ook dat hulpvragen complexer worden. Ook hebben toegangsmedewerkers te maken met wachtlijsten bij aanbieders, verminderde capaciteit bij Veilig Thuis en jeugdbeschermingsorganisaties. Hierdoor zijn onze jeugdconsulenten genoodzaakt om overbruggingszorg te organiseren voor jeugdigen die bij deze organisaties op de wachtlijst staan. De tijd en expertise die hiervoor nodig zijn, kunnen daardoor niet worden ingezet voor het dagelijkse werk van onze jeugdconsulenten.

Deze ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat de werkdruk binnen de toegang jeugd de afgelopen jaren aanzienlijk is toegenomen. Inmiddels is een punt bereikt waarop dit niet langer houdbaar is voor onze medewerkers.

Kernboodschap

Het aantal cliënten dat gebruikmaakt van jeugdhulp waarvoor een verwijzing nodig is van de jeugdconsulent of huisarts, is in Hattem gestegen van 210 unieke cliënten in 2021 naar 319 unieke cliënten in 2025.

De toenemende complexiteit van zorgvragen, gecombineerd met wachtlijsten bij aanbieders en verminderde capaciteit bij Veilig Thuis en de jeugdbescherming, maakt dat jeugdconsulenten intensiever en langer betrokken zijn bij gezinnen. Er wordt een groter beroep gedaan op hun rol als regievoerder, waarin zij overzicht houden en de hulp aan het gezin coördineren. Daarnaast worden, doordat het Rijk steeds meer taken bij gemeenten belegt, ook meer niet direct cliëntgerelateerde vragen bij de toegang neergelegd. Consulenten worden vaker gevraagd mee te denken en een bijdrage te leveren aan lokale en regionale ontwikkelingen.

Om de kwaliteit en zorgvuldigheid van onze ondersteuning te kunnen blijven waarborgen én om uitval van medewerkers te voorkomen, zien we op dit moment geen reëel alternatief dan per direct een wachtlijst in te voeren. Andere maatregelen bieden op korte termijn onvoldoende effect of zijn niet op korte termijn uitvoerbaar. In eerste instantie zal de wachttijd ongeveer vier weken bedragen. Onvoorziene omstandigheden, zoals een tijdelijk hogere instroom of toename van crisissituaties, kunnen een negatief effect hebben op de wachttijd. We zetten erop in de wachtlijst zo kort mogelijk te houden en waar mogelijk te verkorten.

Ook als we werken met een wachtlijst, wordt bij een aanmelding gekeken wie welke hulp nodig heeft en hoe snel. Daarbij maken we onderscheid tussen enkelvoudige en complexe hulpvragen en urgente, spoed- en crisissituaties. Deze laatste worden altijd met voorrang opgepakt. Hierover maken wij duidelijke afspraken, zodat geborgd is dat gezinnen in dit soort situaties tijdig de hulp krijgen die zij nodig hebben. Voor inwoners kan dit betekenen dat zij niet, zoals tot nu toe gebruikelijk, direct hulp krijgen. Dit betekent dat sommige hulpvragen langer moeten wachten voordat hulp of ondersteuning kan starten. Het betreft dan met name enkelvoudige hulpvragen rondom opvoedadvies, diagnostiek, dyslexie en dergelijke.

Een wachtlijst is, zo realiseren wij ons, een ingrijpende en ongewenste stap. Daarom benadrukken wij dat deze maatregel niet op zichzelf staat. Parallel hieraan zetten wij zowel op korte als langere termijn een aantal acties in om de werkdruk structureel te verlagen.

Korte termijn

- We kijken kritisch naar onze interne administratieve processen om te bepalen waar het efficiënter en eenvoudiger kan;
- We optimaliseren werkprocessen, waar dit mogelijk is, om de beschikbare capaciteit effectiever in te zetten.

Lange termijn

- We zijn gestart met het onderzoeken wat nodig is voor de doorontwikkeling naar stevige lokale teams, volgens de uitgangspunten van de Hervormingsagenda Jeugd;
- Dit leidt tot een plan waarin keuzes worden gemaakt over de inrichting, samenwerking en prioritering binnen deze teams;
- We werken door middel van Krachtig Hatter aan het versterken van de pedagogische basis, de omgeving waar kinderen opgroeien. Hiermee beogen we dat hulp dicht bij jeugdigen en gezinnen georganiseerd kan worden en zwaardere zorg, waar een verwijzing voor nodig is, mogelijk wordt voorkomen.

Communicatie

Nadat de raad op de hoogte is gesteld van de ontstane situatie, worden ook onze samenwerkingspartners geïnformeerd.

Vervolg

Wij volgen de ontwikkelingen ten aanzien van wachttijd en werkdruk nauwgezet en informeren de raad over de voortgang en effecten van de ingezette maatregelen.